

CONCEPT
BELEIDSPLAN 2019 - 2022
van de
GESCHIEDKUNDIGE KRING VAN STAD EN LAND VAN BERGEN OP ZOOM

INLEIDING

Op 16 november 1967 namen enkele inwoners van Bergen op Zoom het initiatief tot het oprichten van de vereniging "Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom".

De oprichting vond plaats op 1 januari 1968. Op 17 februari 1971 werd de notariële akte van oprichting verleden door Notaris P.C. Molenaar te Bergen op Zoom.

Koninklijke goedkeuring van de statuten verkreeg de vereniging op 15 maart 1971.

De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 21 juni 1996, verleden door Notaris J.J. Bakker te Bergen op Zoom.

De vereniging heeft, naast de statuten, een huishoudelijk reglement en een statuut opgesteld t.b.v. de redactie van het tijdschrift van de vereniging, "De Waterschans", en de Websiteredactie.

Alle werkzaamheden en activiteiten binnen de vereniging worden verricht door vrijwilligers.

Eind 2018 wordt het beleidsplan vastgesteld voor de periode 2019-2022. In de actuele periode wordt het beleidsplan jaarlijks bijgesteld, indien daartoe aanleiding bestaat. Voorafgaand aan de opstelling van het beleidsplan is er overleg geweest met redacties en werkgroepen.

MISSIE

Het stimuleren van de belangstelling voor de geschiedenis van Stad en Land van Bergen op Zoom bij de leden van de vereniging in het bijzonder en bij het grote publiek in het algemeen.

DOELSTELLINGEN

De doelstellingen, vastgelegd in de statuten, luiden:

- a. het bestuderen, als mede het bevorderen van de studie van het verleden van Westelijk Noord-Brabant en het stimuleren van de belangstelling daarvoor. Het actief inzetten op educatieve activiteiten en het promoten van deze educatie.
- b. het ondernemen, als mede het bevorderen van activiteiten tot het behoud van de historische schoonheid en structuur van stad, dorp en landschap in dit gebied;
- c. te bevorderen dat historisch waardevolle voorwerpen, speciaal die welke afkomstig zijn uit deze streek, ten behoeve van openbare museale verzamelingen in de West-Brabantse regio worden verworven.

De GK werkt aan deze doelstellingen door:

- het uitgeven van een tijdschrift per kwartaal
- het (doen) uitgeven van andere publicaties
- het organiseren van lezingen en excursies
- het oprichten en in stand houden van werkgroepen t.b.v. benodigde activiteiten
- het verzorgen van educatieve activiteiten zoals cursussen, onder andere d.m.v. de School voor Geschiedenis
- samenwerking met andere gelijkgerichte organisaties of personen
- andere middelen

ORGANISATIESTRUCTUUR VAN DE VERENIGING

De ALGEMENE LEDENVERGADERING is het belangrijkste orgaan van de vereniging. Deze benoemt het bestuur, stelt het algemeen beleid vast en controleert, o.a. via een kascommissie, het bestuursbeleid. Het bestuur is verantwoording verschuldigd aan de Algemene Ledenvergadering.

Het bestuur bestaat sedert de algemene ledenvergadering van 11 april 2018 uit 9 personen, t.w. Voorzitter, Secretaris, Penningmeester en 6 bestuursleden, die of leiding geven aan een werkgroep of namens het bestuur contactpersoon zijn bij die werkgroep (één wordt benoemd tot voorzitter van de werkgroep School voor Geschiedenis). Voor de bestuursleden geldt dat men maximaal twee termijnen van drie jaar zitting kan hebben in het bestuur. Om de doorstroming binnen de werkgroepen te waarborgen zal ook daar gekeken worden naar termijnen; die kunnen afwijken van de bestuurstermijnen, maar zullen vooraf per werkgroep besproken, en vastgelegd worden.

Het bestuur draagt zorg voor de optimale voorwaarden voor het functioneren van de vereniging, bewaakt de doelstellingen en uitgangspunten en ziet toe op een verantwoorde exploitatie.

Het bestuur is, al dan niet daarin bijgestaan door werkgroepen, verantwoordelijk voor een aantal activiteiten. Deze worden hierna behandeld en voor zover relevant wordt verwezen naar de genoemde werkgroep(en). De Geschiedkundige Kring heeft in zijn organisatie de volgende werkgroepen:

Redactie tijdschrift “*De Waterschans*”
Excursies
Boeken
Geschiedenisquiz
School voor Geschiedenis
Redactie Website
Industrieel Erfgoed

TIJDSCHRIFT “DE WATERSCHANS”

Onze leden ontvangen ieder kwartaal het tijdschrift “De Waterschans”, dat tot stand komt door de redactie. Die werkt op basis van een redactiestatuut, dat er voor zorgt dat er inhoudelijk sprake is van vrijheid betreffende de inhoud. De verdere uitvoering, waaronder het drukken en verspreiden, geschiedt onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

De penningmeester onderhoudt de contacten met de drukker en is eerste aanspreekpunt voor verspreiding.

De redactie streeft ernaar een blad met kwaliteit en diepgang te realiseren. Daarbij laat zij zich sturen door hetgeen leeft onder de leden. In 2013 heeft een lezersonderzoek over vorm en inhoud plaatsgevonden en een herhaling ervan wordt deze beleidsperiode in overweging genomen. Volgens het redactiestatuut moet er, naast gedegen wetenschappelijke artikelen, in De Waterschans ook ruimte zijn voor meer populaire bijdragen. In dat kader moet er ruimte zijn voor minder ervaren auteurs, al is ondersteuning daarbij voor de redactie tijdrovend. Op termijn kan dit leiden tot meer diversiteit in kopij, maar ook tot voldoende kopij. Onder meer kan gedacht worden aan boekbesprekingen over relevante uitgaven voor de leden van de Kring en, naast ruimte voor het bestuur om de leden te informeren, om plaats te bieden aan gelijkgestemde organisaties. Daarbij denken wij aan Het Markiezenhof, Stichting in Den Scherminckel of andere (cultuur- historische) organisaties op lokaal of regionaal niveau.

In het jubileumjaar is voorzichtig ingezet op een nieuwe huisstijl. Er zullen in deze beleidsperiode ook mogelijkheden worden onderzocht om vorm en inhoud van De Waterschans daarmee in lijn te brengen met behoud van de hoge kwalitatieve uitstraling die het blad thans heeft.

BOEKEN/PUBLICATIES t.b.v. LEDENGESCHENKEN

Het bestuur streeft er naar, in nauwe samenwerking met de Werkgroep Boeken, elke twee jaar een historisch boek, een geschiedkundige prent of kaart uit te brengen als geschenk aan de leden van de vereniging.

Deze publicaties zullen veelal een specialistisch karakter hebben, waardoor ze op commerciële basis niet snel uitgegeven zullen worden. De voorbereiding en begeleiding van deze ledengeschenken ligt in handen van de Werkgroep Boeken. Zo nodig zullen de leden van de werkgroep ook zelf schrijven. Voor deze beleidsperiode betekent dit, dat in 2020 en 2022 een ledengeschenk tegemoet gezien kan worden.

LEZINGEN

Hofzaallezingen

Samen met Markiezenhof HC, Het West Brabants Archief en Heemkundekring Halchterth organiseert de Geschiedkundige Kring in de maand maart een lezingenreeks, welke open staat voor leden en niet-leden.

Kringlezingen

Indien mogelijk zal er een bijzondere of specialistische lezing georganiseerd worden, al dan niet in samenwerking met de plaatselijke boekhandels, welke eveneens openstaat voor leden en niet-leden.

EXCURSIES

De Werkgroep Excursies organiseert de jaarlijkse ledenreis en de excursies voor de daartoe ingeschreven leden van de Reisclub.

Jaarlijkse Ledenexcursie

Tijdens deze dagexcursie wordt veelal een bezoek gebracht aan een historische stad met vaak een stadswandeling in combinatie met een bezienswaardigheid. Deelname aan deze excursie staat open voor alle leden. Ieder lid mag een introduc e(e) meenemen. Van de deelnemers wordt een eigen bijdrage gevraagd.

Excursies Reisclub

Ieder lid van de Geschiedkundige Kring heeft de mogelijkheid zich op te geven voor de Reisclub. Men probeert 3   4 keer per jaar voor de groepsleden een excursie te organiseren o.a. naar een museum, of een tentoonstelling, of een combinatie hiervan.

Stadsexcursies

Het bestuur organiseert een aantal keren per jaar stadsexcursies naar archeologische opgravingen, historische panden en andere locaties/wijken in en rond Bergen op Zoom. Deze excursies staan open voor zowel leden als niet-leden en zijn gratis.

GESCHIEDENISQUIZ

De Werkgroep Geschiedenisquiz zal eens per jaar een geschiedenisquiz over stad en land van Bergen op Zoom organiseren. Deelname hieraan staat open voor teams van 6 personen. Het maximum aantal teams ligt rond de 25.

SCHOOL VOOR GESCHIEDENIS

De School voor Geschiedenis (SvG) wordt georganiseerd door de Werkgroep School voor Geschiedenis met als voorzitter een bestuurslid. Leden van de werkgroep worden in overleg met het bestuur benoemd. De School voor Geschiedenis biedt cursisten de gelegenheid kennis te maken met de geschiedenis van stad en ommeland, in de context van de regionale en internationale geschiedenis. De SvG staat open voor iedereen die geïnteresseerd is in het verleden van Bergen op Zoom en omstreken. Leden en niet-leden zijn van harte welkom. Er is geen minimum opleiding vereist.

Per schooljaar kunnen zich maximaal 46 cursisten inschrijven voor de basis cursus en 10 tot 25 deelnemers per module. Gezien de inhoud en de werkwijze geldt bij enkele modules een toelating van 10 tot 12 cursisten. Van de deelnemers wordt een eigen bijdrage gevraagd. Er wordt les gegeven door vakbekwame docenten met grote kennis van geschiedenis.

De totale cursus omvat twee schooljaren van negen lesavonden, met daarnaast een afsluitende les op een zaterdag. Elk seizoen wordt afgerond met de uitreiking van een certificaat. Cursisten die het 1^e en 2^e schooljaar hebben afgerond, hebben de keuze door te gaan met modules, die een verdieping van de basisstof van de eerste twee jaren aanbieden. De werkgroep SvG streeft ernaar regelmatig nieuwe modules toe te voegen, zodat er een ruim aanbod is en alle cursisten die het tweede jaar hebben afgerond, gedurende een aantal jaren telkens  en of meerdere modules kunnen volgen. Tevens is er voor cursisten de mogelijkheid om  en of meerdere jaren over te slaan en daarna de draad weer op te pakken.

Hoewel er er in sommige jaren wat minder aanmeldingen zijn, bleek uit de evaluatie in 2016-2017 dat de belangstelling voor de SvG nog steeds groot is,

Het huidige programma van de SvG, zijnde 1ste en 2de jaar en aanbod modules, wordt gedurende het huidige beleidstermijn gehandhaafd.

De werkgroep realiseert zich dat in de nabije toekomst de opzet van de school mogelijk aangepast zal moeten worden.

In deze beleidsperiode wordt een onderzoek naar een nieuwe opzet van de school voorbereid, wellicht een programma met één basisjaar van 12 lessen en een los aanbod aan modules.

WEBSITE

De websiteredactie is samengesteld uit een redactionele en technische sectie. De voorzitter is niet per definitie lid van het bestuur. Er is wel ten alle tijde een bestuurslid afgevaardigd binnen de websiteredactie, daar het bestuur eindverantwoordelijk blijft voor de inhoud van de digitale uitingen en de website in het bijzonder. Leden van de websiteredactie worden in overleg met het bestuur benoemd. Bestuur en websiteredactie streven gezamenlijk naar optimalisatie van de website.

De komende periode zal naar verbreding van de redactionele tak gezocht worden.

In deze beleidsperiode zal de website een herziening krijgen, om beter te functioneren als communicatiemiddel met leden en andere belangstellenden. De website en digitale nieuwsbrief krijgen onder andere een nieuwe vormgeving, in lijn met de andere uitingen van de Kring.

De website gaat zich verder richten op actualiteiten. Naast aankondigingen en verslaglegging van recente activiteiten van de Kring ook op gebeurtenissen die in de belangstellingssfeer van de leden liggen.

Dat beperkt zich dus niet tot de activiteiten van Kring. De digitale nieuwsbrief richt zich met name op snel en kort nieuws, met tips voor de voorliggende periode en een gelijke scope als de website.

Via de website zijn oudere Waterschansen en studies, die niet meer voorradig zijn, digitaal te lezen c.q. te downloaden. Gestreefd wordt de website meer complementair aan De Waterschans te laten functioneren door bijvoorbeeld afbeeldingen op hogere resolutie te bieden.

INDUSTRIEEL ERFGOED

Tijdens de vorige beleidsperiode heeft SIEB (Stichting Industrieel Erfgoed Bergen op Stoom) aangegeven verder te gaan onder de vleugels van de Geschiedkundige Kring. Hiervoor is de Werkgroep Industrieel Erfgoed in het leven geroepen. De werkgroep heeft als doel: het verspreiden van de kennis over, het bevorderen van het behoud van en de belangstelling levend houden voor het industrieel erfgoed van de gemeente Bergen op Zoom. De werkgroep tracht hiermee te bereiken dat de Bergse bevolking, bedrijven en gemeente waarde hechten aan het behoud van het industrieel erfgoed in Bergen op Zoom en de naaste omgeving. De werkwijze van de werkgroep is conform de afspraken die gelden binnen de Geschiedkundige Kring.

COMMUNICATIE/SAMENWERKING

Interne communicatie

Het bestuur houdt één keer per maand een bestuursvergadering, m.u.v. de zomervakantieperiode.

Het bestuur heeft in De Waterschans en op de website ruimte tot haar beschikking voor het publiceren van mededelingen.

De redactie van De Waterschans houdt het bestuur steeds op de hoogte van het tijdschema voor het uitbrengen van een nummer. Beiden betonen zich actief in het werven van artikelen.

Per werkgroep is er vanuit het bestuur een contactpersoon, waardoor werkgroepen en bestuur op de hoogte zijn van elkaars activiteiten. Indien er wijziging in de samenstelling van de werkgroepen komt, zal de contactpersoon hiervan melding maken in het bestuur en na goedkeuring van het bestuur kan de wijziging doorgevoerd worden.

Bij het tussentijds actualiseren van het vigerende beleidsplan of bij het opstellen van een nieuw beleidsplan, overlegt het bestuur met de werkgroepen.

Externe communicatie/samenwerking

Presentatie Geschiedkundige Kring:

Zo veel en zo vaak als wenselijk is zal de Geschiedkundige Kring zich presenteren in de lokale pers: BN/De Stem, Zuid-West TV, De Bode en de Gazet. Ook d.m.v. andere sociale media, zoals Facebook, Instagram en een digitale Nieuwsbrief, zal vanuit de redactie van de website nieuws verspreid worden. Met ingang van 2019 heeft de Geschiedkundige Kring een APP/ speciale website in beheer, Werkgroepen verzorgen zelf (in overleg met het bestuur) de perscontacten i.v.m. hun geplande activiteiten.

Externe samenwerking

Op provinciaal vlak is de Geschiedkundige Kring aangesloten bij de koepel van lokale erfgoedorganisaties, het Brabants Heem. In dit kader neemt het bestuur deel aan het regionaal overleg van erfgoedorganisaties. Indien nodig is er ook contact met Erfgoed Brabant.

De Geschiedkundige Kring maakt ook deel uit van het samenwerkingsverband van alle erfgoedorganisaties in de gemeente Bergen op Zoom, genaamd CHO (Cultuur Historisch Overleg) en neemt in voorkomende gevallen deel aan samenwerkingsprojecten van bijvoorbeeld de gemeente Bergen op Zoom, Erfgoed Brabant of Brabants Heem.

Verder werkt de Geschiedkundige Kring samen met Heemkundekring Halchterth in Halsteren. In het Heemhuis van de Heemkundekring Halchterth maakt de Geschiedkundige Kring gebruik van een archiefruimte.

Deze samenwerkingsverbanden worden gecontinueerd en, zo mogelijk binnen de kaders van de cultuurvisie van de gemeente Bergen op Zoom, verdiept.

FINANCIEN

De geldmiddelen van de vereniging bestaan statutair uit:

- Contributiegelden van de leden
- Eventuele verkrijgingen ingevolge erfstellingen, legaten, schenkingen
- Eventuele andere mogelijke baten

Om een stabiele en gezonde financiële basis te houden, is het noodzakelijk om meer inkomsten te genereren, o.a. te bereiken door:

a. Ledenwerving

Om twee redenen streeft het bestuur naar een gestage vergroting van het aantal leden.

Op de eerste plaats vanwege het grotere bereik, zodat nog meer mensen in Bergen op Zoom en omgeving kennis kunnen nemen van en deelnemen aan de activiteiten van de Geschiedkundige Kring. Vooral moeten we plaats gaan maken voor de 'jongeren' om de toekomst te waarborgen. Dit laatste punt zal de komende periode verder uitgewerkt worden door het bestuur.

Op de tweede plaats betekent een groter ledenbestand meer inkomsten en de kosten per lid worden lager.

Zij tracht deze doelstelling te realiseren door de activiteiten en publicaties van de Kring steeds onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

b. Verkoop tijdschrift De Waterschans

In deze beleidsperiode wil de Geschiedkundige Kring de verkoop van haar tijdschrift De Waterschans via de lokale boekhandels continueren.

Hieruit worden beperkte inkomsten verworven, maar kunnen vooral ook niet-leden kennis maken met het tijdschrift en onze Kring, waardoor ze mogelijk geïnteresseerd worden om lid te worden.